

Tilburg University

Verhalen op de werkvloer: Reden voor enthousiasme of scepsis?

van Hulst, M.J.

Published in:
Het tijdschrift voor de politie

Publication date:
2014

Document Version
Early version, also known as pre-print

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Hulst, M. J. (2014). Verhalen op de werkvloer: Reden voor enthousiasme of scepsis? *Het tijdschrift voor de politie*, 76(2), 6-11.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Verhalen op de werkvloer: reden voor enthousiasme of scepsis?

Dr. Merlijn van Hulst is universitair hoofddocent bij de Tilburgse School voor Politiek en Bestuur van Tilburg University.

Iedereen die enige tijd op de werkvloer van de politie heeft doorgebracht, weet dat politiemensen elkaar veel verhalen vertellen. Over de werking van verhalen en hun plek binnen de politieorganisatie is echter nog niet zo veel bekend. In opdracht van Programma Politie & Wetenschap deed Merlijn van Hulst van de Tilburgse School voor Politiek en Bestuur er onderzoek naar.¹

Ergernissen, ruzies, ongevallen, misdaden en andere zaken waar de meeste burgers liever bij wegblijven – politiemensen maken ze dagelijks mee. Het is geen wonder dat ze elkaar veel verhalen te vertellen hebben. Er heeft echter nog maar weinig grondig onderzoek plaatsgevonden naar die verhalen. Uit het bestaande onderzoek komen twee tegenstrijdige beelden naar voren. Zij die enthousiast zijn over verhalen, denken dat in politieverhalen de kern van het dagelijks politiewerk te vinden is. Volgens hen wordt het politiewerk voor een groot gedeelte door middel van verhalen aangeleerd. Anderen zijn sceptischer. Zij menen dat politiemensen elkaar verhalen vertellen waarin ze de actie en spanning in politiewerk uitvergrooten en dat verhalen dan ook weinig met

etnografisch onderzoek naar politieverhalen. Ik observeerde in district Rijn- en Veenstreek – met name in Alphen aan den Rijn – de gang van zaken op de werkvloer en keek in verschillende contexten naar de interactie tussen politiemensen: tijdens pauzes aan de koffietafel, bij informele nabesprekingen op de werkplekken, gedurende formele briefings en gesprekken in de dienstauto. Vervolgens interviewde ik een groot deel van het team. In dit stuk zal ik eerst bespreken wat verhalen zijn en hoe ze werken. Daarna volgen de bevindingen van mijn onderzoek. Aan het einde zal ik ingaan op de vraag of we enthousiast of sceptisch zouden moeten zijn en wat de bevindingen voor het werk van leidinggevend betekenen.

Verhaal en vertellen

Wat is nu eigenlijk een verhaal? Een verhaal wordt gevormd door gebeurtenissen die plaatsvinden in een bepaalde setting en waar actoren (mensen) bij betrokken zijn. Door de manier waarop gebeurtenissen, setting en actoren in een verhaal met elkaar worden verbonden ontstaat de plot, waar een verhaal om draait. De verhalen die je op de werkvloer bij de politie hoort, gaan over gebeurtenissen waar de politie mee te maken krijgt: het weglopen van een kind, de arrestatie die leidt tot verzet, de onenigheid tussen de teamchef en de ervaren brigadier, en ga zo maar door. De settings van dergelijke verhalen zijn de straten, pleinen, huiskamers en politiebureaus waar politiemensen hun werk doen. Verhalen die worden verteld kunnen zich dezelfde morgen hebben afgespeeld (“Weet je wie ik vanmorgen tegenkwam bij het station?”), maar ook twintig jaar geleden (“De eerste keer dat ik mijn wapen trok ...”). De verhalen op de werkvloer gaan over alle mogelijke zaken waar de politie mee in aanraking komt.

Vertelbaarheid en werking

Goed beschouwd zouden politiemensen erg veel verhalen kunnen vertellen. Maar dat wil niet zeggen dat zij dat over

» *Er wordt door het verhalen vertellen wel degelijk direct aan formele taken bijgedragen*

de alledaagse realiteit van doen hebben. Verhalen zijn dus of een belangrijk onderdeel van het politiewerk zelf of ze zijn ‘slechts’ onderdeel van een groepsproces dat werkelijkheid en droom met elkaar moet laten rijmen.² Van de zomer van 2010 tot aan de zomer van 2012 deed ik

Foto: Katja Schade

Vier kilo op de trekker

Het moet al wel een jaar of drie geleden zijn. We kregen een melding over dat een vader ruzie had met een dochter, dat die vader psychisch niet helemaal stabiel was... dus, of wij poolshoogte wilden nemen. Nou, [de collega's die reden op] de 04 die hoorden dat verhaal dus die denken van: we rijden effe mee, doen we achtergrondje. Dus we kwamen eigenlijk gelijktijdig aan bij de flat en daar beneden bij de lift treffen we twee mensen. Blijkt dat die afkomstig zijn uit die woning. Dat was familie. Dus die spraken we kort. Er was een vrouw bij en die zou ons dan wel de woning wijzen en zou met ons meelopen naar boven.

We stappen met z'n allen in de lift. De lift gaat omhoog tot de bovenste verdieping, de lift gaat open en we stappen daar uit in ganzenpas. Met de eerste voorop lopen we in een sliert die lift uit en F., die voorop loopt, die ziet aan het eind van de galerij een donkere meneer staan en dat zou de woning zijn waar we moesten wezen, en die zegt van: "Joh, dag meneer, politie, mogen we even met u praten?" En op dat moment komt die vent op ons afgerend met twee gebalde

vuisten langs z'n lijf en daarin zie ik dus echt gewoon zulke messen [geeft zo'n 30 centimeter aan]. Achteraf bleken het gewoon boterhammessen te zijn waar jij en ik hier in de kantine onze boterham mee smeren, maar... in die flits zag ik echt zulke messen.

Dus we keren om. We rennen weer terug. Ik ren de lift in, H. rent de lift in, D. en die mevrouw die met ons mee was rennen allemaal de lift in. F. duikt tegenover de lift een portiek in, een trap naar beneden. Nou wij staan in de lift en het eerste wat ik me kan herinneren is dat die vent gewoon in de liftopening staat en het is een vrij grote neger... en helemaal verwilderd, paranoïde. Schizofrenie had-ie, en nog wat aanduidingen. Dus die was helemaal van het padje af, daar was echt geen zinnig woord mee te spreken.

Wanneer ik de beslissing nam weet ik niet maar op een gegeven moment zie je, merk je dat je gewoon over de loop van je pistool naar die vent kijkt en dan komt het beseft van: Hé, ik heb m'n wapen getrokken en ik richt op die vent. Ik bedoel: Waar zijn we mee bezig? Je voelt de trekkerdruk op je vinger. Die is in eerste instantie vier kilo, dus je moet heel veel bewegen wil je dat eerste schot afgeven. Dat

is maar goed ook want anders hadden we al lang afgedrukt. En vanuit m'n ooghoek zie ik H. en D. ook hun wapen richten op die vent en dat was een soort geruststelling, want het was nogal een... Voor mij een schok dat ik überhaupt m'n wapen had getrokken, ik denk: Shit, wat doe ik nou? Maar toen zag ik het bevestigd in H. en D. naast me, ik denk van: Nou, dan zit het wel snor. En wij schreeuwen naar die vent, maar hij doet verder niks en hij blijft in die liftopening staan en op een gegeven moment gaan die liftduren dicht en zakt die lift naar beneden dus ja, probleem opgelost gelukkig. Nou, toen ging het hele circus draaien en toen kwam de OVD en het arrestatieteam was aanrijdend en de onderhandelaar... Alles kwam er op en er aan en de hele flat was afgezet. [...] Uiteindelijk schiet een hondenleider in noodweer op die vent en trekt gelukkig heel erg aan z'n wapen waardoor de schoten mooi in z'n benen terechtkomen in plaats van hoog... Dus keurig aanhoudingsvuur en ambulance erbij en probleem opgelost zogezegd. Maar dat is inderdaad een incident waar je het dan nog wel vaker over hebt, omdat het toch het gebruik van je vuurwapen betreft.

alles wat zij meemaken en waar ze over horen ook doen. Sociologisch onderzoek naar alledaagse conversaties wijst namelijk uit dat niet alle gebeurtenissen er voor in aanmerking komen om te worden naverteld. De *vertelbaarheid* van gebeurtenissen hangt over het algemeen af van de vraag hoe opmerkelijk of uitzonderlijk die gebeurtenissen zijn. Maar mensen die elkaar goed kennen, vertellen elkaar in de dagelijkse omgang ook over meer alledaagse gebeurtenissen. Daarnaast is wat de moeite waard is voor veel vertellers en toehoorders verschillend. Ten slotte hangt de vraag of een set gebeurtenissen vertelbaar is ook af van wie erover vertelt. De ene verteller is in staat om over een onopvallend incident een prachtig verhaal te vertellen, terwijl de ander niet eens weet hoe hij erover moet beginnen. Verhalen hebben ook een bepaalde werking voor vertellers en toehoorders: ze rapporteren, ze ordenen ervaringen, ze verlenen betekenis aan gebeurtenissen en identiteit aan actoren, ze leveren inzicht in gebeurtenissen, ze roepen emoties op, ze waarderen en moraliseren, ze onderwijzen en ze dragen bij aan het verkennen, beoordelen en uiteindelijk oplossen van problemen. Dat is nogal wat! Verhalen doen deze dingen natuurlijk niet allemaal tegelijkertijd en voor alle toehoorders en vertellers in dezelfde mate en op dezelfde wijze. Bij vertellen hoort een verteller die een perspectief heeft, dat bepaald wordt door ervaringen, waarden, aannames, emoties, kennis, achtergrond, opleiding, rol, voorkeuren, taalgebruik en doelen. Dat geldt uiteraard ook voor de toehoorders. Die laten dat merken door hun reactie, bijvoorbeeld door waardering of afkeuring te laten blijken voor de held van het verhaal of door een eigen verhaal te vertellen.

Verhalen bij de politie

Als we vervolgens kijken naar de gang van zaken in het onderzochte district, dan viel om te beginnen op dat politiemensen elkaar véél verhalen vertellen. In de eerste 100 uren observatie telde ik 189 verhalen. Zoals verwacht wordt niet alles verteld. Heftige en spannende gebeurtenissen zijn *altijd* het vertellen waard. Vervolgens is van belang hoe lang geleden iets zich afspeelde: hoe recenter, hoe vertelbaarder. De vertelkunst van vertellers, wie gesprekspartners zijn en wat de sfeer is, zijn daarnaast factoren van belang. Verhalen zijn vaak het begin van een langer gesprek op de werkvloer. Regelmatig wordt het ene na het andere verhaal verteld, waardoor er een *verhalenreeks* ontstaat. Die verhalenreeksen gaan bijvoorbeeld over ‘bekenden’, over lijken of over bepaalde grappige situaties. Politiemensen zijn erg goed geoefend in het navertellen van meldingen. Als collega’s binnen komen lopen nadat ze naar een melding zijn geracet, vraag je uiteraard: “Was het nog wat?” Vaak wordt in een paar zinnen of zelfs in één zin verwoord waar de melding om draaide.

Verhalen krijgen vorm in verschillende contexten. De pantry met de koffietafel(s) vormt in Alphen aan den Rijn het sociale hart van het blauwe team. Het is dé plek waar de teamleden met elkaar in gesprek zijn over van alles en nog wat. Verhalen staan hier centraal. Maar ook tijdens het werken achter de pc en in de auto vertellen politiemensen elkaar verhalen. Die vertellingen hebben vaak dezelfde vorm als aan de koffietafel, al blijft de tijd die er wordt besteed aan het ophalen van herinneringen dan meestal beperkt. In de dienstauto vertellen politiemensen elkaar regelmatig over wat er is voorgevallen op de plekken waar

Foto: ANP, Robin Utrecht

ze langsrijden. Het district is voor politiemensen een *verhalenlandschap* geworden.

Formele bijdrage

Hoewel het vertellen van verhalen eerder zal worden geassocieerd met gezelligheid dan met de formele taken van de politie, wordt er door het vertellen wel degelijk direct aan formele taken bijgedragen. De kennis die politiemensen vergaren van de omgeving waarin ze hun werk moeten doen, krijgt voor een groot deel een narratieve vorm. Het vertellen van verhalen vind je terug in het rapporteren over wat er op straat en in het werk gebeurt. Dat rapporterende werk doen verhalen tijdens de briefing, in de systemen, maar ook aan de koffietafel. Ook al is zulke recht-toe-recht-aan-verwoording van gebeurtenissen weinig verhalend vanuit het oogpunt van een literair criticus, het overtuigend kunnen weergeven en verbinden van gebeurtenissen, actoren en setting is van groot belang voor wat de politie al dan niet gedaan krijgt.

Het perspectief van zulke verhalen op de werkelijkheid wordt zelf uiteraard grotendeels gedictieerd door hetgeen politiewerk van de vertellers eist. Politiemensen kijken immers door hun professionele bril naar de gebeurtenissen, settings en actoren die ze tegen zijn gekomen. Is er sprake van 'strafbare feiten'? Zijn er 'bekenden' bij betrokken? Is de situatie die ontstaan is onveilig? Met behulp van verhalen worden problemen verkend en wordt op zoek gegaan naar een oplossing. Vaak is de inbreng van verschillende collega's van belang. De ene collega is een bekende vanmorgen tegengekomen en heeft een aanvaring met hem gehad, de andere sprak hem vorig week nog uitgebreid. Al vertellend kunnen politiemensen zich samen een beeld vormen van hetgeen er met die bekende aan de hand zou kunnen zijn.

Informele bijdrage

Naast de bijdrage van het vertellen aan het formele politiewerk, dragen verhalen ook op een meer informele manier bij. Ze vormen namelijk een belangrijke bouwsteen van de cultuur van de politie. Op het moment dat meldingen

worden naverteld aan de koffietafel of elders, wordt betekenis gegeven aan het werk en wordt aan de identiteit van betrokkenen gewerkt. Verhalen zijn regelmatig moraliserend en waarderend ten opzichte van burgers, collega's en ook ten opzichte van het eigen handelen. Hierin komen niet alleen de waarden van politiemensen naar voren, maar ook de frustraties en ergernissen.

De verhalen die in de interviews die ik heb afgenomen worden verteld, illustreren ook goed hoe politiemensen naar hun werk kijken. Ze laten zien hoe nauw de vertellers bij burgers en hun problemen betrokken kunnen zijn. Ze laten ook zien wat politiemensen mooi vinden aan het werk. Tegelijkertijd kom je er op de werkvloer snel achter dat politiemensen het niet als hun taak zien om alle problemen die ze tegenkomen op te lossen. Politiewerk is ook gewoon werk en daar zitten leuke en minder leuke kanten aan. En grenzen. 'Backstage' vertelde verhalen zijn voor een deel vermaak, maar er komt ook ontlading bij kijken. Emoties als angst en verdriet kom je niet snel tegen, wat natuurlijk niet wil zeggen dat ze er niet zijn. Voor zulke emoties is eerder aandacht in ontmoetingen zoals de 'Hollands Midden Exclusief'-avonden (die ook in Haaglanden plaatsvinden).

Leren van en door vertellen

Ten slotte is de onderwijzende werking van verhalen van belang. Door het vertellen geven politiemensen aan welke lessen en vuistregels ze kennen. Het is zeker *niet zo*, dat alle vaardigheden die van belang zijn voor politiewerk over zijn te brengen via verhalen. Net zo min als het mogelijk is om alle beleefde emoties over te brengen in een verhaal. Oefening, praktijkervaring en intuïtie van vakmensen zijn niet zomaar te vervangen door woorden, ook al worden die non-verbaal ondersteund door bijvoorbeeld gebaren en gezichtsuitdrukking. Toch vormen verhalen verteld door ervaren dienders vaak overtuigende illustraties van politievakmanschap of van het gebrek hieraan. Het vertellen zelf is een leerschool voor beginnende politiemensen. Het is weliswaar geen formeel onderdeel van de opleiding tot agent, hoofdagent of inspecteur, maar het vertellen van verhalen is wel een praktijk die je, als je bij de politie gaat werken, in de vingers moet krijgen. Iedereen op de werkvloer wil kunnen bijdragen aan *politiepraat*.

In feite is het vertellen van een verhaal aan een volle koffietafel een set van hoepels waar doorheen wordt gesprongen. Je moet om te beginnen dingen hebben meegemaakt of in ieder geval genoeg erover hebben gehoord om er levendig over te kunnen vertellen. Vervolgens moet je er ook over kunnen en durven te vertellen. Je moet enig gevoel hebben voor dat wat vertelbaar is en de manier waarop je een verhaal vertellen moet. Daarnaast moet je de juiste woorden kennen. En je moet inschatten wat de toehoorders wel en niet weten. Je moet laten zien dat je weet wat een politiemens die in Alphen werkt – of waar je ook werkt – hoort te weten. Ten slotte moet je in staat zijn jouw bijdrage in te

» *Het is een praktijk die je, als je bij de politie gaat werken, in de vingers moet krijgen*

Foto van de auteur

passen in het lopende gesprek. Het vertellen van een verhaal is zo een manier om te bewijzen dat je er bij hoort, dat je je de politiecultuur eigen hebt gemaakt. Teamleden verdienen *vertelrechten* eerder door hun ervaring of door hun vertelkunst, dan door hun formele positie. Dat wil overigens niet zeggen dat iedereen die een goed verhaal kan vertellen ook daadwerkelijk aan het woord komt. Sommigen hebben niet de behoefte om veel aan het woord te zijn. Anderen zijn juist verbaal erg dominant en weten te voorkomen dat (vóór hen) anderen aan het woord komen.

Enthousiasme voor verhalen...

Er is al met al zeker aanleiding voor enig enthousiasme voor politieverhalen. Je hoort ze overal. Aan de koffietafel, maar ook in de briefing, bij de werkplekken en in de auto. Als politiemensen bij elkaar zitten ontstaan regelmatig lange verhalenreeksen. Dat zijn waardevolle stroken uit het werkleven van een politieteam. En als politiemensen met elkaar op pad gaan, rijden ze door een landschap dat voor hen gekleurd is door de dingen die ze hebben meegemaakt. Politieverhalen zijn bronnen van kennis, plezier, betekenis

en beroepstrots. Individuele verhalen zijn niet zomaar op een enkele functie vast te pinnen. Het vertellen van politieverhalen zelf werkt als sociale lijm. Het geobserveerde vertellen laat duidelijk zien dat het praten over de dingen die politiemensen meemaken hen verbindt. Aan de koffietafel, in de auto en in mindere mate bij de werkplekken gebruiken politiemensen altijd een deel van de tijd om elkaar te vertellen over hun belevenissen buiten de deur. Gebeurtenissen worden verwoord en daarmee 'verdubbeld'. Dat wil zeggen, je maakt iets mee en daarna vertel je erover. Vervolgens gaan gebeurtenissen mogelijk ook weer deel uitmaken van toekomstige vertelsessies.

Niet alles wat politiemensen meemaken of waar ze over horen is het vertellen waard. Maar veel wel. En voor vertellen zijn vertellers en luisteraars nodig. Die vormen samen een *narratieve gemeenschap*: een gemeenschap van mensen die met elkaar in gesprek zijn over dingen die hen en de mensen met wie ze zich bezighouden overkomen, die willen weten wat er speelt en wat anderen meemaken, die elkaar op de hoogte houden en samen patronen herkennen in wat ze meemaken. Het is een gemeenschap die een gedeelde identiteit tot stand brengt, ook al verschillen de leden van de groep regelmatig van denkbeelden over de manier waarop je politiewerk moet doen.

... en enige scepsis

Je kunt je afvragen in hoeverre vertellingen op de werkvloer ook daadwerkelijk tot inzicht, reflectie en leren leiden. Ik denk dat dit vaker het geval is dan sommige andere onderzoekers suggereren. Daarnaast is er wel degelijk een relatie tussen wat politiemensen elkaar vertellen en hoe ze hun werk doen, ook al zit die relatie ingewikkeld in elkaar. Politiemensen handelen bijvoorbeeld onder andere in de wetenschap dat dat handelen vervolgens onderwerp van gesprek kan worden op het bureau, wat weer wat anders is dan handelen op basis van via verhalen overgedragen vuistregels. Politieverhalen zijn in ieder geval niet slechts

» *Politieleiders doen er goed aan zich met regelmaat op de werkvloer te melden*

een verdovend middel voor politiemensen die de saaiheid van hun werk niet onder ogen willen zien. Al is het maar omdat de meeste politiemensen helemaal niet geobsedeerd zijn door stevige politieactie.

Toch wil ik hier ook wijzen op het mogelijke gevaar van verhalen en vertellen. Enige scepsis is wel degelijk op zijn plaats. Verhalen worden namelijk verteld binnen een groep en als de beleving van de groep wordt gedomineerd door verhalen die vervelende kanten van het werk uitvergrooten, gewelddadigheid verheerlijken of het gedrag van bepaalde burgers negatief uitleggen, kan het moeilijk zijn voor de groepsleden om zich hieraan te onttrekken of kritiek te leveren. Daarnaast is er het risico dat politiemensen die hun motivatie om een of andere reden dreigen te verliezen, slechts vluchtig, oppervlakkig of helemaal niet over hun belevenissen vertellen. Oppervlakkige vertellingen kunnen weliswaar naar belangrijke waarheden wijzen en handige vuistregels bieden, maar zij kunnen ook verworden tot clichés die de complexiteit van veel situaties tekortdoen. Angstig, cynisch en apathisch geworden werknemers zullen zulke clichés herhalen en daarmee bevestigen in plaats van aandacht te hebben voor de kunst van alledaags politiewerk en ruimte te bieden voor het onverwachte. Rijke, gedetailleerde verhalen kunnen daarentegen vaak het alledaagse en de verrassingen, de dilemma's en de uitkomsten, de zekerheden en de onzekerheden, de routines en de improvisaties die allen samen politiewerk vormen, goed tot uitdrukking brengen en hierdoor het politiewerk ondersteunen.

Een taak voor leidinggevers

Uiteindelijk krijgen dus noch de enthousiastelingen noch de sceptici hier geheel gelijk. Verhalen en vertellen zijn niet weg te denken uit de politieorganisatie, maar daarmee leiden ze niet automatisch tot een prettige werkomgeving of goed politiewerk. Hier zie ik een taak voor leidinggevers die de organisatiecultuur gezond willen houden of bij willen sturen. Omdat zij het vaak druk hebben met andere zaken

en daardoor niet echt onderdeel uitmaken van de narratieve gemeenschap, kunnen bijvoorbeeld een al te grote dadendrang, angst, apathie of cynisme op de werkvloer lange tijd aan hun aandacht ontsnappen. Politieleiders op elk niveau doen er daarom mijns inziens goed aan de vinger aan de pols te houden door zich met regelmaat op de werkvloer te melden en met collega's te praten over wat zij die dag, die week en die maand hebben meegemaakt. Informele gesprekken waarin verhalen worden verteld kunnen waardevol zijn omdat ze de band tussen leiding en werkvloer versterken. Daarnaast kunnen ze bijdragen aan een reflectie op het straatwerk en de aansturing daarvan. Politieleiders worden voor hun collega's op de werkvloer ook geloofwaardiger in hun optreden als ze zich regelmatig laten zien, komen luisteren en hun eigen ervaringen delen. Zij kunnen er zo ook aan bijdragen dat jonge politiemensen kritisch naar het werk leren kijken en dat er ruimte ontstaat om verhalen hun inspirerende, verbindende of helende werk te laten doen. <<

Noten

- 1) Het onderzoek waarop dit stuk gebaseerd is: Hulst, M.J. van (2013) *Politieverhalen: Een etnografie van een belangrijk aspect van politieculturen*. Den Haag: Reed Business. De verwijzingen naar wetenschappelijke literatuur heb ik hier zo veel als mogelijk weggelaten, maar zijn daar te vinden.
- 2) Voor het eerste beeld, zie Shearing,

C.D. en Ericson, R.V. 1991, 'Culture as figurative action', *British Journal of Sociology* 42(4): 481-506. Enthousiast in de Nederlandse context toonden zich ook Hoom, J. van 2010, *Sturen op vertrouwen: Goed leidinggeven aan goed politiewerk*. Amsterdam: Boom, Nap, J.A. (2007), 'Vragen naar goed politiewerk: ontwikkelingsgerichte politiezorg als

perspectief', *Het Tijdschrift voor de Politie* 1/2: 25-29 en Tops, P.W. 2007, *Kennis van de frontlijn*. Apeldoorn: Politieacademie. Voor een beeld van een scepticus, zie Waddington, P.A.J., 1999. Police (canteen) subculture: an appreciation. *British Journal of Criminology*, 39 (2), 287-309. Mijn antwoord op Waddington verscheen in hetzelfde blad in 2013.

Bedreiging of niet?

Het zou makkelijk zijn als alles zou zijn opgenomen vóór een incident is gebeurd. Als politie zijnde kom je altijd pas achteraf ter plaatse en de waarheid die kom je vaak nooit te weten, ... wat er echt is gebeurd. Tenzij je echt een objectieve getuige hebt die zegt van: "Dit heb ik gezien." Wij weten ook de geschiedenis af en toe niet. Daar moet je wel op een gegeven moment een keuze in maken. Ook in je achterhoofd meenemen: "Wat zal de rechter ervan vinden?"

Net als gisteren, bedreiging bij het station. Wij komen gewoon tijdens surveillance aangereiden bij het station, dan komt er een

meisje direct naar ons, geschrokken: "Ik ben net bedreigd door een man en die staat nu op het perron en die heeft gedreigd mij met een mes te steken." Dan laat je haar even staan, dan tref je die vent aan, dan hou je hem aan voor bedreiging, want zij wil aangifte doen van bedreiging. Dan doet zij hier aangifte van bedreiging en dan zegt ze wat de man heeft gezegd, de verdachte.

En ik ben dan samen met de verdachte en dan confronteer ik hem met haar woorden en dan zegt hij: "Ja, maar dat heb ik helemaal niet gezegd!" Zie daar maar eens de waarheid te achterhalen. [...] Ik zie die meid er

wel voor aan dat ze hem inderdaad erbij probeert te lappen omdat hij een opmerking gemaakt heeft naar haar waarbij ze mogelijk beledigd zou zijn. En die man kan ook dingen weglaten wat hij heeft gezegd. Die heeft zegmaar gezegd dat het ergste woord wat hij tegen het meisje heeft gezegd "hoer" was tegen dat meisje. En zij zegt dat hij tegen haar heeft gezegd: "Zal ik jouw mooie gezichtje eens verbouwen met een mes." De waarheid ligt in het midden, maar in je achterhoofd speelt wel mee dat je in die rugtas van die vent een dolk van 35 centimeter aantreft...